

SÄKERHETSATABLAD

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2015-01-15

Nitor®

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn**NITOR JÄRNVITRIOL**

Leverantörens produktnummer

203125, 240001

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Träskyddsmedel

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

AB Alfort & Cronholm

Box 110 43

16111 BROMMA

Kontaktperson

Daniel Norén

Telefon

+46(8) 80 21 60

E-post

kundservice@nitor.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Akut toxicitet (Kategori 4 oral)

Irriterande på huden (Kategori 2)

Irriterar ögonen (Kategori 2)

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Varning

Faroangivelser

H302

Skadligt vid förtäring

H315

Irriterar huden

H319

Orsakar allvarlig ögonirritation

Skyddsangivelser

P102

Förvaras oåtkomligt för barn

P270

Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten

P280

Använd skyddshandskar och skyddskläder samt ögonskydd eller ansiktsskydd

P301+P312

VID FÖRTÄRING: Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare om du känner dig dålig

P302+P352

VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P501

Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsmottagare

2.3 Andra faror

Produkten skall försees med kännbar varningsmärkning vid försäljning till allmänheten.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av ett rent eller nästan rent ämne.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
JÄRN(II)SULFAT HEPTAHYDRAT		
CAS nr 7782-63-0 EG nr 231-753-5 Index nr 026-003-01-4	Acute Tox 4oral, Skin Irrit 2, Eye Irrit 2; H302, H315, H319	100%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.
Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Spola ögonen med rikliga mängder vatten. Om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid hudkontakt

Spola med rikligt med vatten i minst 5 minuter.
Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid förtäring

Skölj näsa, mun och svalg med vatten.
Framkalla kräkning.
Drick genast ett par glas vatten eller mjölk.
Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Irritation. Illamående och kräkningar vid förtäring.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produkten är inte brandfarlig.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brand använd friskluftsmask.
Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

- Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.
- Sörj för god ventilation.
- Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.
- Undvik dammbildning.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

- Undvik utsläpp till mark, vatten eller avlopp.
- Kontakta räddningstjänsten vid större spill.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

- Sopas försiktigt ihop och uppsamlas.
- Destrueras enligt lokala föreskrifter.
- För avfallshantering se avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

- Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

- Undvik spill och inandning, samt kontakt med hud och ögon.
- Blanda inte med andra produkter.
- Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.
- Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.
- Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.
- Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.
- Undvik dammbildande hantering.
- Tvätta händerna efter hantering av produkten.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

- Lagras torrt och svalt (frostfritt, men ej över 30°C).
- Hanteras i lokal med god ventilation.
- Möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.
- Förvaras ljusskyddat.

7.3 Specifik slutanvändning

- Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

- Samtliga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

- För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.
- Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.
- Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.
- Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.
- Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skäreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.
- Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.
- Andningsskydd ska endast behövas i extrema arbetssituationer. Rådgör med tillverkaren om så är fallet.
- För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: kristallint pulver Färg: gulgrön
b) Lukt	Ej tillämpligt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	Vid leverans är pH-värdet: - I brukslösning är pH-värdet: 3,7 (10%)
e) Smältpunkt/frys punkt	64 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ej tillämpligt
g) Flampunkt	Ej tillämpligt
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	0,88 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Löslig
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	Ej tillämpligt
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Skydda mot värme och direkt solljus.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Svaveloxider.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller specifik toxicitet

Uppgifter om möjliga hälsofarliga effekter är baserade på erfarenheter och / eller toxikologiska egenskaper hos flera komponenter i produkten.

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Hälsoskadlighet

Produkten är hälsoskadlig.

Toxicitet vid upprepad dosering

Såvitt vi vet har inga kroniska effekter rapporterats för denna produkt.

Cancerframkallande egenskaper

Såvitt vi vet har inga cancerframkallande effekter rapporterats för denna produkt.

CMR-effekter

Såvitt vi vet har inte några mutagena, övriga genetiska eller reproduktionstoxiska effekter rapporterats för denna produkt.

Sensibilisering

Såvitt vi vet har överkänslighetsreaktioner inte rapporterats för denna produkt.

Frätande och irriterande effekter

Produkten kan irritera ögon, hud, slemhinnor och luftvägar.

Synergism och antagonism

Ingen information finns tillgänglig.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Såvitt vi vet påverkar denna produkt inte omdömet i avsedd användning.

Påverkan på människans mikroflora

Troligen har denna produkt ingen inverkan på människans mikroflora.

Relevanta toxikologiska egenskaper

JÄRN(II)SULFAT HEPTAHYDRAT

LD50 råtta (Dermalt) 24h = 1480 mg/kg

LD50 råtta (Dermalt) 4h = 1480 mg/kg

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

JÄRN(II)SULFAT HEPTAHYDRAT

LC50 Moskitfisk (*Gambusia affinis*) 96h = 133 mg/l

Produkten ska inte märkas som miljöfarlig. Det är dock inte uteslutet att stora utsläpp, eller upprepade mindre utsläpp, kan ha en skadlig inverkan på miljön.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten är blandbar med vatten och är därför rörlig i mark och vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Produkten är sur och kan sänka pH-värdet lokalt vid utsläpp till vatten.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Produkten är giftig eller hälsoskadlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Beakta även lokala regler för avfallshantering.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Klassificering enligt 2008/98

Rekommenderad avfallskod: 06 01 06 Andra syror.

Återvinning av produkten

Överbliven, gammal eller förorenad produkt lämnas till avfallshantering.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

Ej klassat som farligt gods

14.2 Officiell transportbenämning

Ej tillämpligt

14.3 Faroklass för transport

Ej tillämpligt

14.4 Förpackningsgrupp

Ej tillämpligt

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Ej tillämpligt

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

<i>No phys haz</i>	Ej åsatt fysikalisk fara
<i>Acute Tox 4oral</i>	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
<i>Skin Irrit 2</i>	Irriterande på huden (Kategori 2)
<i>Eye Irrit 2</i>	Irriterar ögonen (Kategori 2)
<i>No environmental hazard</i>	Ej klassat som miljöfarligt

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Acute Tox 4oral

ATE (acute toxicity estimate - uppskattad akut toxicitet) 300-2000 mg/kg

Skin Irrit 2

En eller flera kriterier 1-3 för hudirritation föreligger

Eye Irrit 2

Om ett ämne när det appliceras i ögat på ett djur framkallar följande positiva reaktioner hos minst 2 av 3 testade djur:

- hornhinnegrumling ≥ 1 och/eller
- irit ≥ 1 , och/eller
- konjunktival rodnad ≥ 2 och/eller
- konjunktivalt ödem (kemos) ≥ 2

beräknade som medelvärden efter en bedömning

vid 24, 48 och 72 timmar efter det att testmaterialet applicerats, och som helt går tillbaka inom en observationsperiod på 21 dagar

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2015-05-29.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information

inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

453/2010	KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
1272/2008	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
AFS 2011:18	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
89/391	RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
98/24	RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
2008/98	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv
1907/2006	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H302 Skadligt vid förtäring
- H315 Irriterar huden
- H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.